ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 14ης Ιουλίου 1994 *

Στην υπόθεση C-351/92,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Finanzgericht Düsseldorf (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Manfred Graff

και

Hauptzollamt Köln-Rheinau,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία και το κύρος του συστήματος συμπληρωματικής εισφοράς επί του γάλακτος, όπως προκύπτει από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 856/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 10), και από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 13),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida, πρόεδρο τμήματος, D. A. O. Edward, R. Joliet, G. C. Rodríguez Iglesias και M. Zuleeg (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: W. Van Gerven
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο Manfred Graff, εκπροσωπούμενος από τους Ernst Handschumacher, Gerda Blume, Johannes Handschumacher και Regina Möhring, δικηγόρους Ντύσελντορφ,

— το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενο από τον Arthur Brautigam, νομικό σύμβουλο,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένη από τον Dierk Booß, νομικό σύμβουλο,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 18ης Νοεμβρίου 1993,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 16ης Δεκεμβρίου 1993,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με Διάταξη της 21ης Αυγούστου 1992, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 9 Σεπτεμβρίου 1992, το Finanzgericht Düsseldorf υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, ένα προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία και το κύρος του συστήματος συμπληρωματικής εισφοράς επί του γάλακτος, όπως προκύπτει από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 856/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 10, στο εξής: κανονισμός 856/84), και από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 13).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Graff, παραγωγού γάλακτος εγκατεστημένου στη Γερμανία πλησίον των βελγικών συνόρων, και του Hauptzollamt Köln-Rheinhau, σχετικά με το αν έπρεπε να ληφθεί υπόψη ποσότητα γάλακτος παραχθείσα σε εκμετάλλευση ευρισκόμενη στο Βέλγιο για τον υπολογισμό της ποσότητας αναφοράς που επρόκειτο να χορηγήσουν οι γερμανικές αρχές.

3 Επιδιώκοντας να περιορίσει την παραγωγή γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων στην Κοινότητα, ο κανονισμός 856/84 προσέθεσε ένα άρθρο 5γ στον κανονισμό 804/68, η παράγραφος 1 του οποίου ορίζει ότι για χρονικό διάστημα πέντε συναπτών περιόδων δώδεκα μηνών αρχομένων την 1η Απριλίου 1984 επιβάλλεται μια συμπληρωματική εισφορά βαρύνουσα τους παραγωγούς (εναλλακτική λύση Α) ή τους αγοραστές (εναλλακτική λύση Β) γάλακτος αγελάδας που υπερβαίνουν μιαν ορισμένη ποσότητα αναφοράς.

4 Κατά την παράγραφο 3 της διατάξεως αυτής,

«το σύνολο αυτών των ποσοτήτων αναφοράς δεν μπορεί να υπερβαίνει μια εγγυημένη συνολική ποσότητα ίση προς το σύνολο των ποσοτήτων γάλακτος

που παραδόθηκαν σε επιχειρήσεις που επεξεργάζονται ή μεταποιούν γάλα ή άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα στο οικείο κράτος μέλος κατά το ημερολογιακό έτος 1981, προσαυξημένες κατά 1 %».

Έτσι, χορηγήθηκε στο Βέλγιο και τη Γερμανία, αντιστοίχως, συνολική ποσότητα αναφοράς 3 106 000 και 23 248 000 τόνων.

5 Οι διατάξεις αυτές τέθηκαν σε εφαρμογή με τον κανονισμό 857/84. Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού προβλέπει ότι, στα κράτη τα οποία επέλεξαν την εναλλακτική λύση Α, οι ατομικές ποσότητες αναφοράς που χορηγούνται στους παραγωγούς είναι ίσες προς την ποσότητα γάλακτος ή ισοδυνάμου γάλακτος που παρέδωσε ο κάθε παραγωγός κατά το ημερολογιακό έτος 1981, προσαυξημένες κατά 1 %. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, ωστόσο, παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να λάβουν υπόψη το ημερολογιακό έτος 1983 για τον καθορισμό της ποσότητας αναφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι η ποσότητα αυτή θα πολλαπλασιάζεται «με ποσοστό που καθορίζεται κατά τρόπον ώστε να μην ξεπεραστεί η εγγυημένη ποσότητα που καθορίζεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού 804/68».

6 Το Βέλγιο και η Γερμανία επέλεξαν την εναλλακτική λύση Α και έκαναν χρήση της δυνατότητας που τους παρέσχε το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 857/84 να επιλέξουν το 1983 ως έτος αναφοράς για τον υπολογισμό των ατομικών ποσοτήτων αναφοράς. Έτσι, στη Γερμανία, το άρθρο 4, παράγραφος 2, δεύτερη φράση, πρώτο σκέλος της φράσεως, της Milch-Garantiemengen-Verordnung (γερμανική κανονιστική απόφαση περί εγγυημένων ποσοτήτων γάλακτος, στο εξής: MGVO) προέβλεψε σχετική μείωση προς αντιμετώπιση της αυξήσεως που σημειώθηκε μεταξύ του 1981, έτος το οποίο ορίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 856/84 ως έτος αναφοράς, και του 1983. Η εν λόγω μείωση κατέστη ακόμη μεγαλύτερη διότι μεταξύ του 1981 και του 1983 ο ενδιαφερόμενος παραγωγός αύξησε την παραγωγή γάλακτος.

7 Από τη Διάταξη του αιτούντος δικαστηρίου προκύπτει ότι ο Graff παραδίδει το γάλα που παράγεται στην ευρισκόμενη στη Γερμανία εκμετάλλευσή του στη γερμανική συνεταιριστική γαλακτοκομική επιχείρηση Milchversorgung Rheinland e. G. (στο εξής: Rheinland).

8 Στα τέλη του 1981, ο Graff ανέλαβε τη διαχείριση, ως υπομισθωτής, μιας εκμεταλλεύσεως ευρισκομένης στο Βέλγιο. Η εν λόγω εκμετάλλευση, μισθώτρια της οποίας ήταν η μητέρα του, ανήκε στους πάππους του. Η ανερχόμενη σε 91 869 λίτρα ποσότητα γάλακτος που παρήχθη το 1981 στην εκμετάλλευση αυτή παραδόθηκε στην συνεταιριστική γαλακτοκομική επιχείρηση Walhorn Eupener Genossenschaftsmolkerei στο Walhorn του Βελγίου. Η εν λόγω ποσότητα αντιστοιχούσε σε αύξηση ύψους 70 000 kg σε σχέση με την παραγωγή του προηγουμένου έτους. Αντίθετα, το 1982 η ποσότητα μειώθηκε σε 8 000 λίτρα γάλακτος, το δε 1983 η εκμετάλλευση δεν παρήγαγε καθόλου γάλα.

9 Το 1984 η Reinland χορήγησε στον Graff για την περίοδο 1984/85 ποσότητα αναφοράς ύψους 368 900 kg. Η εν λόγω ποσότητα υπολογίστηκε με βάση τις ποσότητες γάλακτος που παραδόθηκαν το 1981 και το 1983, που ανέρχονταν, αντίστοιχα, σε 405 305 kg και σε 398 796 kg. Στην πρώτη από τις ανωτέρω ποσότητες περιλαμβανόταν η ποσότητα γάλακτος που είχε παραχθεί στην γερμανική εκμετάλλευση — 335 305 kg — προσαυξημένη κατά 70 000 kg, τα οποία αντιπροσώπευαν την αύξηση της παραγωγής της βελγικής εκμεταλλεύσεως το 1981.

10 Από ελέγχους που διεξήχθηκαν στα γραφεία της Rheinland στο τέλος της δεκαετίας του 1980 διαπιστώθηκε ότι η εντός της Γερμανίας παραγωγή του Graff ανερχόταν μόνο σε 335 305 kg γάλακτος το 1981. Το Hauptzollamt αρνήθηκε να συνυπολογίσει τα 70 000 kg γάλακτος που παρήχθησαν στο Βέλγιο για τον καθορισμό της προβλεπομένης από την MGVO μειώσεως και ελάττωσε την αρχική ποσότητα αναφοράς, αντικαθιστώντας την, από τις 2 Απριλίου 1984, με ποσότητα αναφοράς 349 000 kg. Ο προσφεύγων βάλλει κατά αυτής ακριβώς της ύψους 19 900 kg αναδρομικής μειώσεως.

11 Μετά την απόρριψη της ενστάσεώς του από το Hauptzollamt, ο Graff προσέφυγεν ενώπιον του Finanzgericht. Με τη Διάταξή του το αιτούν δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες όσον αφορά τον τρόπο καθορισμού των ποσοτήτων αναφοράς εκ μέρους των γερμανικών αρχών. Συναφώς, παρατηρεί ότι, δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, δεύτερη φράση, δεύτερο σκέλος της φράσεως, της MGVO, η μείωση είναι μικρότερη όταν ο παραγωγός αναλαμβάνει άλλη εκμετάλλευση και ότι πρέπει να προσθέσει στη δική του παραγωγή εκείνη της εκμεταλλεύσεως την οποία αναλαμβάνει. Επομένως, η αρχικώς χορηγηθείσα στον προσφεύγοντα ποσότητα αναφοράς θα ήταν ορθή αν αυτός είχε αναλάβει, το 1981, τη μίσθωση εκμεταλλεύσεως ευρισκομένης στη Γερμανία. Το δικαστήριο αυτό διερωτάται, συνεπώς, μήπως το γεγονός ότι δεν ελήφθησαν υπόψη οι προερχόμενες από τη βελγική εκμετάλλευση παραδόσεις συνιστά παραβίαση

της αρχής της ισότητας, ιδίως δε μήπως με τον τρόπο αυτό παραβιάζεται το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερη φράση, της Συνθήκης.

12 Το εν λόγω δικαστήριο ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αντιβαίνει προς την αρχή της ισότητας και προς το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ το γεγονός ότι κατά τον καθορισμό της ποσότητας αναφοράς δεν λαμβάνεται υπόψη η γαλακτοκομική παραγωγή γεωργικής εκμεταλλεύσεως ευρισκομένης σε άλλο κράτος μέλος την οποία έχει αναλάβει και διαχειρίζεται ο δικαιούχος της ποσότητας αναφοράς παράλληλα με τη δική του εκμετάλλευση, εφόσον το γεγονός ότι η εκμετάλλευση αυτή βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος αποτελεί τον μόνο λόγο για τον οποίο αποκλείεται να ληφθεί υπόψη η παραγωγή αυτή, η οποία άλλως θα λαμβανόταν υπόψη σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, οπότε θα καθοριζόταν μεγαλύτερη ποσότητα αναφοράς;»

13 Με το ερώτημα αυτό το εθνικό δικαστήριο θέτει στην ουσία το ζήτημα αν αντιβαίνει προς την αρχή της ισότητας και προς το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ η ενέργεια κράτους μέλους το οποίο δεν λαμβάνει υπόψη, κατά τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς παραγωγού εγκατεστημένου στο έδαφός του, τις ποσότητες γάλακτος οι οποίες παρήχθησαν σε εκμετάλλευση ευρισκόμενη σε άλλο κράτος μέλος και του χορηγεί, συνεπώς, μειωμένη ποσότητα αναφοράς.

14 Κατά το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, η κοινή οργάνωση γεωργικών αγορών που πρέπει να δημιουργηθεί στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής πρέπει «να αποκλείει κάθε διάκριση μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών εντός της Κοινότητας».

15 Κατά πάγια νομολογία, η θεσπιζόμενη με τη διάταξη αυτή απαγόρευση δυσμενών διακρίσεων αποτελεί απλώς ειδική έκφραση της γενικής αρχής της ισότητας, η οποία εντάσσεται στις θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δικαίου (βλ. τις

αποφάσεις της 10ης Ιανουαρίου 1992, C-177/90, Kühn, Συλλογή 1992, σ. I-35, σκέψη 18, και της 27ης Ιανουαρίου 1994, C-98/91, Herbrink, Συλλογή 1994, σ. I-223, σκέψη 27) και η οποία απαγορεύει να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχειρίσεως διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν η διαφορά στη μεταχείριση δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. τις αποφάσεις της 25ης Νοεμβρίου 1986, 201/85 και 202/85, Klensch κ.λπ., Συλλογή 1986, σ. 3477, σκέψη 9, και της 21ης Φεβρουαρίου 1990, C-267/88 έως C-285/88, Wuidart κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-435, σκέψη 13).

16 Ο κανόνας αυτός ισχύει για εθνικές διατάξεις όπως οι προκείμενες, οι οποίες, εκδοθείσες κατ' εφαρμογήν της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως σχετικά με το γάλα, καθορίζουν τον τρόπο υπολογισμού της ποσότητας αναφοράς.

17 Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, οι σχετικές με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και αρχών στην κοινοτική έννομη τάξη επιταγές δεσμεύουν επίσης τα κράτη μέλη όταν αυτά θέτουν σε εφαρμογή κοινοτικές ρυθμίσεις, οπότε τα εν λόγω κράτη οφείλουν, κατά το μέτρο του δυνατού, να εφαρμόζουν τις ρυθμίσεις αυτές κατά τρόπο που να μην αντιβαίνει προς τις προαναφερθείσες επιταγές (βλ. τις αποφάσεις της 13ης Ιουλίου 1989, 5/88, Wachauf, Συλλογή 1989, σ. 2609, σκέψη 19, και της 24ης Μαρτίου 1994, Bostock, σκέψη 16, Συλλογή 1994, σ. I-955).

18 Ειδικότερα, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ αφορά όλα τα σχετικά με την κοινή οργάνωση γεωργικών αγορών μέτρα, ανεξάρτητα από την αρχή που τα λαμβάνει. Συνεπώς, δεσμεύει επίσης τα κράτη μέλη όταν αυτά θέτουν σε εφαρμογή αυτή την οργάνωση (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση Klensch, σκέψη 8).

19 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι, όπως δέχεται το εθνικό δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν των κανόνων του εθνικού δικαίου ο παραγωγός ο οποίος ανέλαβε, όπως ο Graff, εκμετάλλευση ευρισκόμενη σε άλλο κράτος μέλος περιέρχεται σε

δυσμενέστερη θέση έναντι παραγωγού που ανέλαβε εκμετάλλευση ευρισκόμενη στο έδαφος του ίδιου κράτους. Πράγματι, στη δεύτερη περίπτωση, η μείωση της ποσότητας αναφοράς είναι μικρότερη λόγω του ότι ο παραγωγός που ανέλαβε άλλη εκμετάλλευση πρέπει να προσθέσει στη δική του παραγωγή εκείνη της τελευταίας αυτής εκμεταλλεύσεως, ενώ τούτο δεν είναι δυνατόν όταν η εκμετάλλευση βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος.

20 Εφόσον παρόμοιες καταστάσεις τυγχάνουν διαφορετικής μεταχειρίσεως, πρέπει να εξακριβωθεί αν αυτή η διαφορετική μεταχείριση λόγω του τόπου στον οποίο βρίσκεται αυτή η δεύτερη εκμετάλλευση δικαιολογείται αντικειμενικώς στο πλαίσιο του συστήματος των ποσοτήτων αναφοράς.

21 Όσον αφορά το σύστημα αυτό, πρέπει να σημειωθεί, καταρχάς, ότι, κατά την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 856/84, η συνολική εγγυημένη ποσότητα για την Κοινότητα κατανέμεται μεταξύ των κρατών μελών σε συνάρτηση με τις ποσότητες που παραδόθηκαν εντός του εδάφους τους κατά το ημερολογιακό έτος 1981. Δεδομένου ότι η συνολική ποσότητα που χορηγείται με τον τρόπο αυτό σε κάθε κράτος μέλος περιορίζει την παραγωγή γάλακτος εντός του οικείου κράτους, το σύνολο των ποσοτήτων αναφοράς οι οποίες χορηγούνται ατομικά στους παραγωγούς δεν πρέπει να υπερβαίνει αυτό το όριο. Συναφώς, παρατηρείται ότι, δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού 857/84, ακόμα και οι συμπληρωματικές ποσότητες αναφοράς χορηγούνται μόνο μέχρις αυτού του ορίου.

22 Για την κατανομή των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων μεταξύ των παραγωγών ατομικά, ορισμένα κράτη μέλη έλαβαν ως βάση τις ποσότητες που παρήγαγε κάθε ένας από τους παραγωγούς το 1981, άλλα όμως, όπως η Γερμανία και το Βέλγιο, τις ποσότητες γάλακτος τις οποίες παρήγαγε κάθε παραγωγός το 1983, όπως είχαν τη δυνατότητα δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 857/84. Επομένως, τα δύο αυτά κράτη μείωσαν τις εν λόγω ποσότητες κατά ένα ποσοστό, έτσι ώστε, παρά την αύξηση της παραγωγής που σημειώθηκε μεταξύ του 1981 και του 1983, το σύνολό τους να μην υπερβεί τη συνολική εγγυημένη ποσότητα.

23 Αν τα κράτη μέλη όφειλαν, όπως προτείνει το εθνικό δικαστήριο, να λαμβάνουν υπόψη τις ποσότητες που παράγονταν από τους ημεδαπούς παραγωγούς σε άλλα κράτη μέλη για τον καθορισμό των ατομικών ποσοτήτων αναφοράς, τότε το σύνολο του εν λόγω συστήματος θα νοθευόταν και δεν θα υπήρχε καμία εγγύηση για την τήρηση των χορηγούμενων στα κράτη μέλη εγγυημένων ποσοτήτων κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5γ, παράγραφος 3.

24 Συναφώς, δεν έχει σημασία το γεγονός το οποίο μνημονεύει το εθνικό δικαστήριο, ότι, εν προκειμένω, οι επιπτώσεις που θα είχε ο συνυπολογισμός της παραχθείσας σε άλλο κράτος μέλος ποσότητας γάλακτος επί της συνολικής εγγυημένης ποσότητας του οικείου κράτους είναι αμελητέες.

25 Πράγματι, το γεγονός ότι ο τρόπος αυτός υπολογισμού δεν έχει επιπτώσεις σε μια συγκεκριμένη περίπτωση δεν σημαίνει ότι μπορεί να θεωρηθεί αποδεκτός γενικά. Αν το οικείο κράτος μέλος δεχόταν τον συνυπολογισμό των ποσοτήτων γάλακτος που παράγονται στο εξωτερικό και αν εμφανίζονταν περισσότερες κατ' ιδίαν καταστάσεις όπως η προκείμενη, τότε θα υπήρχε μεγάλος κίνδυνος υπερβάσεως της χορηγηθείσας στο κράτος συνολικής εγγυημένης ποσότητας.

26 Ενόψει των ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο σκοπός τον οποίο επιδιώκει το σύστημα των ποσοτήτων αναφοράς, ο οποίος συνίσταται στον περιορισμό της κοινοτικής παραγωγής γάλακτος, δικαιολογεί τη στάση κράτους μέλους το οποίο δεν λαμβάνει υπόψη, για τον καθορισμό των ατομικών ποσοτήτων αναφοράς, τις ποσότητες γάλακτος που παρήχθησαν το 1981 σε άλλο κράτος μέλος.

27 Το συμπέρασμα αυτό δεν αποδυναμώνεται από την απόφαση της 10ης Ιουλίου 1991, C-91/90, Neu (Συλλογή 1991, σ. I-3617). Η εν λόγω υπόθεση αφορούσε μείωση της ατομικής ποσότητας αναφοράς, χορηγηθείσας στο πλαίσιο

της εναλλακτικής λύσεως Β, λόγω αποχωρήσεως των μελών ενός γαλακτοκομείου τα οποία προσχώρησαν σε άλλο, σε μια περίπτωση, σε αντίθεση με την παρούσα περίπτωση, όπου όλοι οι επιχειρηματίες κατοικούν στο ίδιο κράτος μέλος. Συνεπώς, δεν ετίθετο το ζήτημα της εξασφαλίσεως της τηρήσεως της συνολικής εγγυημένης ποσότητας του οικείου κράτους μέλους.

28 Λαμβανομένων υπόψη των προηγουμένων σκέψεων, παρέλκει η εξέταση του ισχυρισμού της Επιτροπής που βασίζεται στις δυσχέρειες ασκήσεως ελέγχου οι οποίες θα προέκυπταν αν λαμβάνονταν υπόψη, για τον καθορισμό της ποσότητας αναφοράς, οι παραγόμενες στα άλλα κράτη μέλη ποσότητες γάλακτος.

29 Για τους λόγους που προεκτέθηκαν, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το γεγονός ότι δεν συνυπολογίζεται για τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς η παραγωγή γάλακτος εκμεταλλεύσεως την οποία ένας παραγωγός έχει αναλάβει και εκμεταλλεύεται ταυτόχρονα με άλλη, η οποία βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος, δεν αντιβαίνει προς την αρχή της ισότητας και προς το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, εφόσον το γεγονός και μόνον ότι η εκμετάλλευση την οποία ο παραγωγός έχει αναλάβει και εκμεταλλεύεται ταυτόχρονα με την πρώτη βρίσκεται σε άλλο κράτος αποκλείει αυτή τη δυνατότητα συνυπολογισμού, η οποία σε άλλες περιπτώσεις γίνεται δεκτή από το εθνικό δίκαιο, με αποτέλεσμα τη χορήγηση μειωμένης ποσότητας αναφοράς.

Επί των δικαστικών εξόδων

30 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της

κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε, με Διάταξη της 21ης Αυγούστου 1992, το Finanzgericht Düsseldorf, αποφαίνεται:

Το γεγονός ότι δεν συνυπολογίζεται για τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς η παραγωγή γάλακτος εκμεταλλεύσεως την οποία ένας παραγωγός έχει αναλάβει και εκμεταλλεύεται ταυτόχρονα με άλλη, η οποία βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος, δεν αντιβαίνει προς την αρχή της ισότητας και προς το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, εφόσον το γεγονός και μόνον ότι η εκμετάλλευση την οποία ο παραγωγός έχει αναλάβει και εκμεταλλεύεται ταυτόχρονα με την πρώτη βρίσκεται σε άλλο κράτος αποκλείει αυτή τη δυνατότητα συνυπολογισμού, η οποία σε άλλες περιπτώσεις γίνεται δεκτή από το εθνικό δίκαιο, με αποτέλεσμα τη χορήγηση μειωμένης ποσότητας αναφοράς.

Moitinho de Almeida Edward Joliet

Rodríguez Iglesias Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Ιουλίου 1994.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

J. C. Moitinho de Almeida